

L. Minkuse balletti «Don Quijote» IV vaatus. Basilio — Verner Loo, Quiteria — Alme Leis

„Don Quijote“

„Estonia“ laval

LMinkuse ballett «Don Quijote» on ballett-ajaviidte, meeblehutus, mis ei pretendeeri sügavamate tunnete tekkitamisele vaatajais. Hinnates seda balletti peab muutuma vaatajaks, kes otsib ballerist vaid kirevust, ilusaid tantse, kerget muusikat ja vähe või üldse mitte mõtet. «Don Quijote» balletina on väga kaugel oma kirjanduslikust algallikast. Cervantese Hispaaniast. Hispaaniast kui niisugusest üldse. See on ballett tühise süüze ja tühiste tundkesteega suurte tunnete asemel.

Don Quijote on autorite tahtel andnud ballettile ainult omd nime, kuid ise on ta selles võõrkeha, kuna sisuliselt balletis midagi ei muutuks tema puudumisel. Balletti pealkirjaks võiks nii sama hästi olla «Quiteria ja Basilio» ja Don Quijote väheised funktsioone tegevuse arendamisel võiks täita iga teine tegelane, kellel polegi nii kuulsat ja kohustavat nime.

«Don Quijote» kui lavateose nõrkus teeb tema lavastamise raskeks. Nimiosaline ei tantsi, programmi lugemata jäab küllastajal arusaamatuks kogu viimane pilt, põhjendamatu on Quiteria isa äkiline meelemuutus jne. Balletti püsimist repertuaaris õigustab teatud määratl «Don Quijote» tantsulisis. Lavastajal on võimalus peale klassikalise tantsu ülirikkalikult pakkuda ka romantilis-eksootilisi toreadooride ning mustlastantse, kitarre ja «hispaaniliku» temperamenti. Kõiki neid võimalusi on ohrasti kasutanud ka RAT «Estonias» lavastaja V. Päri, kelle lavastuses on palju silmaröömu.

A. Leis Quiteria osas säädeleb läbi kogu etenduse. A. Leis on väga kindel, hea tehnikas ja tugeva lavasarmiga tantsija. Quiteriana on tema tants elutõõmus, kelmikas ja saavutab haripunkti variatsioonis Don Quijote üne näos ja viimase pildi pas-de-deux's. Siigavamateks tunneteavaldusteks ei anna talle see ballett kahjuks võimalusi.

U. Ulla annab tänavatantsitar Mercedesi osale huvitava ekspositsiooni, viib osa järjekindlalt ja loogiliselt II vaatuseni, mil ta kaob tegevusest. Ulla eredas esituses kasvab Mercedesi osa üle episodi raamidest, saab Quiteria ja Basilio kõrval nagu teiseks ja huvitavamaks liiniks, mis jäab aga kahjuks lõpetamata. Sama maksab ka mustlaspaari (I. Pöder, V. Aten) koha, kelle omavaheline konflikt jäab konfliktiks «üldse», kuna ta ei kasva millestki välja ega vii kuhugi. Arusa-

matu konflikti olemasolu eksitab nautimast nende muidu head ja viimistleitud ettekannet.

Meesosalistel on õnnestumisi tagasi-hoidlikumalt. V. Loo Basilio osa kujunemine on piiratud naiivsest süžeest, mis näeb Basiliot rõõmsana ja muretuna igas olukorras. Tehniliselt ei ole V. Loo klassikalises pas-de-deux's praegu veel illesande körgusel. Toreador Espadu tulek lavale on ette valmistatud nii suurejoonelisest ja ulatuslikust paraadist, et A. Hansoni tants Espadu osas ei suuda seda illetada. Camacho karikatuurne osa on V. Haaguse teostuses ere ja terviklik. Nimiosaline V. Lutsu kehastuses on antud nappide vahenditega — körgustesse pööratud pilguga ja paari korduva žestiga. Pantomim on väga raske kunst, see osa vajaks rohkem lavastaja juhitvat kätt. H. Otto Sancho Panzana on mitmekülgsen, kuid ei kasuta veel kaugeltki kõiki osas peituvaid võimalusi.

Rühmatantsudes on V. Päri saavutanud lihtsatte vahenditega meeldivaid kompositsioone. Paiguti häirib aga lava ülekuhjamine tantsijatega, mille tööttu tants ei pääse küllaldaselt mõjule. Eriti maksab see III vaatuse kohta, milles lava eesäärel pölvitavad tantsijad varjavad solisti poolle kehan.

V. Haasi dekoratsioonid ja L. Klausini kostüümid esitavad selle balletti nõutele vastavat tinglikku, «balletilikku» Hispaaniat, sulades seega ühte kogu etenduse stililiga.

S. Ots

N 1 m. 279 28. 5. 58.

„DON QUIJOTE“ „ESTONIA“ LAVALE

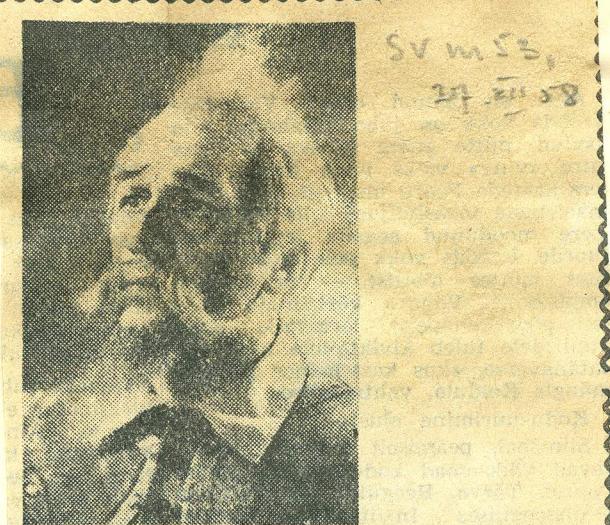
Pühapäeval toob RAT «Estonia» lavale uue balletti — Minkuse «Don Quijote». Balletti lavastab teatri peaballettmeister Viktor Päri. Don Quijote osas esineb Valter Luts, Sancho Panzat mängib Heino Otto. Teistes osades tantsivad Ai-ma Leis, Verner Leo, Ülle Ulla, Anatoli Hanson, Inge Pöder, Liia Leetma, Yvonne Raksnevits, Artur Koit, Boriss Blinov jt.

Lavakujundus on Eesti NSV rahvakunstnikult Vol-demar Haasilt, kostüümid Leida Klausilit.

Pildil: Don Quijote ja Sancho Panza.

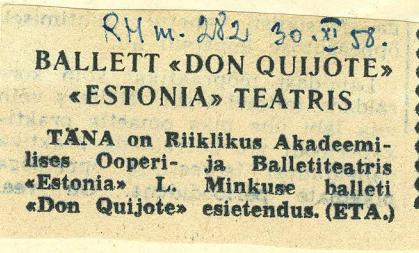
A. Alla foto

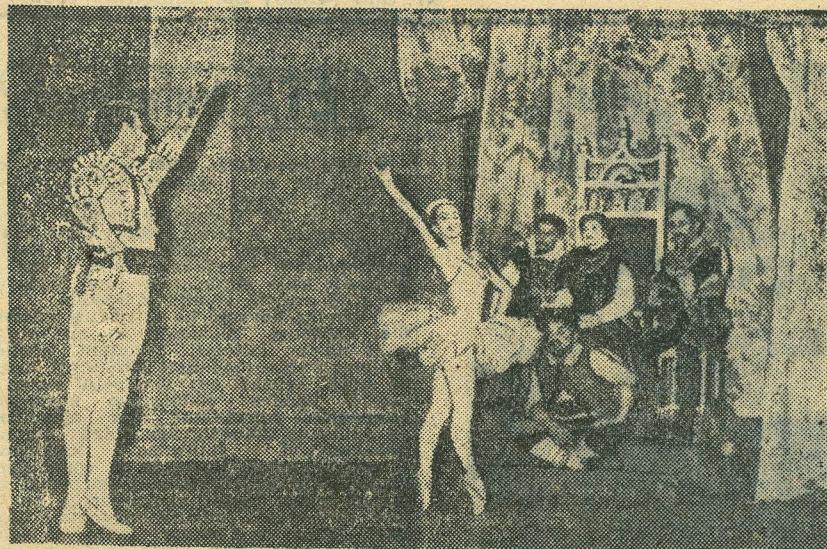

«Estonia» uueks balletilavastusaks nr. L Minkuse «Don Quijote». Päballetmeistri V. Päri lavastus. Piltidel (ülalt allja): Don Quijote (V. Luts) Sancho Panza (H. Otto), Quiteria (A. Leis) ja Basilio (V. Loo).

L. Minkuse balletti «Don Quijote» IV vaatus. Basilio — Verner Loo, Quiteria — Alme Leis

„Don Quijote“

„Estonia“ laval

LMinkuse ballett «Don Quijote» on balett-ajaviide, meealahutus, mis ei pretendeeri sügavamate tunnete tekitamisele vaatajais. Hinnates seda baletti peab muutuma vaatajaks, kes otsib baletist vaid kirevust, ilusaid tantse, kerget muusikat ja vähe või üldse mitte mõtet. «Don Quijote» balletina on väga kaugel oma kirjanduskust algallikast. Cervantes Hispaaniast, Hispaaniast kui niisugusest üldse. See on balett tühi-se süzee ja tühiste tundekestega suurte tunnete asemel.

Don Quijote on autorite tahtel andnud balettile ainult oma nime, kuid ise on ta sellel võõrkeha, kuna sisuliselt baletis midagi ei muutuks tema puudumisel. Baleti pealkirjaks võiks nii sama hästi olla «Quiteria ja Basilio» ja Don Quijote vähesed funktsioone tegevuse arendamisel võiks täita iga teine tegelane, kellel polegi nii kuulsat ja kohustavat nime.

«Don Quijote» kui lavateose nõrkus teeb tema lavastamise raskeks. Nimiosaline ei tantsi, programmi lugemata jääb külalistajal arusaamatuks kogu viimane pilt, põhjendamatu on Quiteria isa äkiline meelemuutus jne. Baleti püsimist repertuaaris digustab teatud määral «Don Quijote» tantsulius. Lavastajal on võimalus peale klassikalise tantsu ülirikkalikult pakkuda ka romantilis-ekoosilisi toreadooride ning mustlastantse, kitarre ja «hispaanlikku» temperamenti. Kõiki neid võimalusi on ohtlasti kasutanud ka RAT «Estonias» lavastaja V. Päri, kelle lavastuses on palju silmaröömu.

A. Leis Quiteria osas sädeleb läbi kogu etenduse. A. Leis on väga kindel, hea tehnika ja tugeva lavasarmiga tantsija. Quiteriana on tema tants eluroõmus, kelmikas ja saavutab haripunkti variatsioonis Don Quijote unenäos ja viimase pildi pas-de-deux's. Sügavamateks tunneteavaldusteeks ei anna talle see balett kahjuks võimalusi.

Ü. Ulla annab tänavatantsitar Mercedesi osale huvitava ekspositsiooni, viib osa järjekindlalt ja loogiliselt II vaatuseni, mil ta kaob tegevusest. Ulla eredas esituses kasvab Mercedesi osa üle episoodi raamidest, saab Quiteria ja Basilio kõrval nagu teiseks ja huvitavamaks liiniks, mis jääb aga kahjuks lõpetamata. Sama maksab ka mustlaspaari (I. Pöder, V. Aren) kohata, kelle omavaheline konflikt jääb konfliktiks «üldse», kuna ta ei kasva millestki välja ega vii kuhugi. Arusaa-

matu konflikti olemasolu eksitab nautilast nende muidu head ja viimistletud ettekannet.

Meesosalistel on õnnestumisi tagasi-hoidlikumalt. V. Loo Basilio osa kujunemine on piiratud naivsest süzeest, mis näeb Basiliot rõõmsana ja muretuna igas olukorras. Tehniliselt ei ole V. Loo klassikalises pas-de-deux's praegu veel ülesande kõrguse sel. Toreador Espadu tulek lavale on ette valmistatud nii suurejoonelisest ja ulatuslikust paraadist, et A. Hansoni tants Espadu osas ei suuda seda ületada. Camacho karikatuurne osa on V. Haaguse teostuses ere ja terviklik. Nimiosaline V. Lutsu kehastuses on antud nappide vahenditega — kõrgustesse pööratud pilguga ja paari korduva žestiiga. Pantomuum on väga raske kunst, see osa vajaks rohkem lavastaja juhivat käti. H. Otto Sancho Panzana on mitmekülgsen, kuid ei kasuta veel kaugeltki kõiki osas peituvaaid võimalusi.

Rühmatantsudes on V. Päri saavutanud lihtsate vahenditega meeldivaid kompositioone. Paiguti häirib aga lava ülekujamine tantsijatega, mille tõttu tants ei pääse küllaldaselt möjule. Eriti maksab see III vaatuse kohta, milles lava eesäärvel pölvitavad tantsijad varavad solisti poole kehani.

V. Haasi dekoratsioonid ja L. Klaus kostüümid esitavad selle baletti nõuetele vastavat tinglikku, «balettilikku» Hispaaniat, sulades seega ühte kogu etenduse stililiga.

S. Ots